

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny” és „Felső Torontál”
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: vasárnap szerda és pénteken.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 12 fillér.

Védekezzünk a nemzetiségi veszély ellen.

Elkeseredve látjuk, hogy amiért félszázad óta küzd a magyar állam, amiért annyit áldoztunk és engedünk, a célját nem értük el s még távolabb állnak tőle, mint harmincz esztendő előtt. Az ország magyarodásáról van szó s a nemzetiségeknek a magyar állameszmével szemben való állás foglalatásáról. Hoztunk törvényeket, áldoztunk milliókat, hogy nemzetiségeink ne csak megtanulják a magyar államnyelvet, de azt elismerjék is és sajátjuknak tartásuk legalább is úgy, mint az anyanyelvüket. Ezt a törekvésünket sajnálattal konstatáljuk, nem koronázta siker s most annyi évi áldozat után ott állunk, hogy kezdhettük előlről a nagy munkát, mely most nehezebbnek látszik, mint látszott harmincz esztendő előtt. Soha nem volt oly szívós és általános a nemzetiségi propaganda, mint most úgy a belföldön, mint a külföldön.

Hálátlan feladat lenne, s csak keserűséget keltene, ha e teljes sikertelenség okait bolygatnók. Ehelyett inkább lássunk ahhoz,

hogy jóvá tegyük a multak mulasztásait.

Hasztalan várjuk, hogy tisztán állami és törvényhozási intézkedésekkel képesek vagyunk arra, hogy a nemzetiségi kérdést a magyar állami eszme javára oldjuk meg. Ezt mindennél erősebben igazolja a mult, melyben egymást érték a jó vagy kevésbé jó törvények, az energikus miniszteri rendeletek, anélkül, hogy a célhoz közel vittek volna. Pedig nem mondhatnók, hogy a hatóságok nem igyekeztek végrehajtani a törvényeket és rendeleteket. De a nemzetiségi kérdés nem közbiztonsági vagy jogi kérdés, melynél egyes cselekedetek vagy szokások intézmények eltávolításával vagy eltörlésével egy állapotot megváltoztani lehet. Amilyen nagy terjedelmű a nemzetiségi kérdés, olyan finom, minuciozus, benne van szívekben, lelkekben, az ajkakon és az agyokban. Kiirtani innen nem lehet semmit se törvénnyel, se rendelettel se, erőszakossággal vagy engedékenységgel.

Hanem csakis általános, szívós, lelkes társadalmi munkával.

Igenis a nemzetiségi kérdés kedvező megoldását csakis a magyar társadalom tudja megteremtteni.

Ez a társadalom eddig vétkes nembánomsággal viseltetett az állam magyarosító akciójával szemben, nem viselkedett érdeklődéssel a nemzetiségi kérdés iránt.

Ezt a társadalmat kell felrázni tétlenségéből, ha azt akarjuk, hogy Magyarországból a magyarok országa legyen. Ha minden magyar hazafi a maga hatáskörében, érintkezésében, üzletében és iparában egyaránt arra fog törekedni, hogy a magyar jelleget minden irányban kidomborítsa s a magyar nyelven való érintkezést környezetével megszoktatja és elismerteti, halankadatlan lelkesedéssel fog minden alkalmat megragadni, hogy magyar állam polgári voltát kiemelje: akkor nem fog elmaradni az általános nagy siker.

És áldoznia is kell a társadalomnak e siker érdekében.

S itt emlékeztetünk Apponyi Albert gróf pozsonyi riadójára, melyben felhív minden magyar embert, de első sorban a felvidék

TÁRCA.

Tanyán.

Téli este volt és egyedül voltam a vadásztanyán. A sarokban vaskályha állt, — és raktam a tüzet, mert akkor nem voltam egyedül. A tűz beszélt, duruzsolt, énekelt a kályhában: a lángok lobogása úgy hatott rám, mintha a hátam mögött ülne valaki; aludna, meg sem szólithatom, de lélegzését hallom. Csak az tudja, hogy mi a tűz beszéde, ki egyedül van egyedül van téli este a vadásztanyán. Háttal ültem a kályhának, az asztalnál a fejem a tenyerembe hajtottam és gondolkodtam. Az erdőt jártam reggeltől, egy róka ugatott valahol, messze a vágásban. Egy keskeny ösvényen a lábnyomokon sokáig elgondolkozva néztem, kutya járt erre, avagy farkas? A hó lepte mezőn nagyokat kiáltottam a téli délutánba, havat markoltam és megdörzsöltem véle az arcom, mint a parasztoktól láttam.

Hahó, hahó! A tél járt itt, de most a nap ragyog a lapályra. Az erdő szélső fái fénylenek, mintha cukorból volnának. Nagyon is süt a nap, még fürgeteg lesz belőle. S később az alkonyt láttam ismét, — hányadszor az erdőn? — amint a sűrűből kijött szoknyácskáját felemelve a bokáig érő hóban, s futni kezdett a lapályon, a nap felé, a nap után, ahogy a fénykorong lefelé csuszott a messzi halmozatok mögött. Az alkonyt persze az erdőbe

töltöttem, keskeny csapáson haladva, a fákat nézegetve és gondolkodgatva. Tíz lépésnyire előttem, megrezzent egy bokor, a hó lesuhant galyairól s a völgy felé csörtetés hallatszott magános szarvas bika járt itt, vagy róka lesett alvó varjura? tovább mentem, a tanya felé. Mindögy akár haza megyek, akár itt töltöm az éjt. Előbb fát vágtam, befütöttem és maradék sonkám elköltöttem. A medvebőrt megfordítottam a hárságyon és azt gondoltam magamban, vajjon hosszú lesz e az éjszaka? Otthon nagyon hosszú. Csak az éjfél mily sokára üti! S midőn halványodna az ablak mögött ásitó sötétség, akkor felsóhajtja a fejedre huzva a takarót így szól: hiszen sose voltam boldog, nem is leszek sose boldog az ördög vigyen el minden asszonyt!

Felálltam és sétálgatni kezdtem a szobában. Ugyan hány óra lehet! Az alacsony ablakhoz mentem és kinéztem az erdőre. Egyszerre csudálatos hang ütötte meg a fülem. Tompa zugáshoz hasonlított ez és egyszerre a tavaszi zajlásban lévő folyó moraja jutott eszembe amit a keskeny hidról szoktam hallgatva nézni: De itt a közelben nincs folyó, csupán sivatag vén erdő nagy fákkal sudár fákkal, mik szeszélyes fantasztikus árnyékokot vetnek a hőmezőre.

Az erdő üres és mérföldekre nincs ember lakta vidék. Eloltottam a mécsest az asztalon és lefeküdtem a hárságyra.

Egyszerre lépéseket hallottam közelni a tanyafelé: Világosan hallottam, hogy valaki jön a havon.

Az ablakon át nagy árnyék vetődött a szobába. Az árnyék egy percig mozdulatlanul állt, aztán halk koppanás hallatszott az üvegen. Majd megmozdult az árnyék és lépéseket hallottam a ház körül menni.

Ezt az időt használtam fel. Nesztele nélkül felugrottam és a puskámhoz futottam. Felkaptam és a hónom alá szoritottam.

A lépések az ajtóhoz jöttek. Most a kilinest próbálta valaki. A kilinest nyikorgott és az ajtó lassan nyilni kezdett. Még semmit sem láttam a künnlevőkből, csak egy vastag fekete kart ami csendesen nyomta lefelé az ajtót megmerevedve, elzsibbadva álltam. Szemeim majd kiugrottak üregükből, amint e karra mersztettem őket. Az ajtó aztán felülről megállt. Ezt a pillanatot használtam fel. Iszonyu erőfeszítést tettem. Felkaptam a puskát remegő karjaimmal.

— Ki az? Kérdeztem oly hangon, mintha nem is én beszéltem volna. Lövök. A kar visszaugrott.

Futó, gyors lépések hallatszottak a havon, amik az erdő felé távolodtak.

Egész éjjel nem hunytam be a szemem. Az ajtót gyorsan bezártam és akkor azóta is sokszor gondolkodom azon, hogy ki járt az erdő tanyán ezen a téli éjszakában?

Két év múlva a vadásztanyán a kerülő lányát felakasztva találtak. Öngyilkos lett. Néha arra gondolok, hogy tán az a leány járt ide és még valaki aki nagyon szerethette őt, hogy éjjel, mérföldekről eljött utána.

Krudy Gyula.

magyarságából, hogy áldozzon évente legalább egy koronával a felsőmagyarországi közművelődési egylet céljára. Ezt az összeget megadhatja mindenki, ha milliók adják milliók állanak azon hivatottak rendelkezésére, akik a magyarosodás és a nemzetiségi kérdés megoldását társadalmi uton akarják megcsinálni.

Apponyi Albert, aki nagy áttekintésű böles államférfi a lángoló hazafi komor színekben festi micsoda óriási veszedelmeket rejt méhében ez az állapot, midőn a hányan vannak, annyi felé huznak, csak abban értenek egyet, hogy a magyar állami eszmét nem tisztelik s ellene aknamunkát folytatnak. Midőn illetékes helyről ilyen nagy s lesújtó igazságokat hirdetnek, kell, hogy feldobogjon minden magyar szív: nem engedjük a veszedelmet tovább terjedni, utját álljuk és megmentjük a magyar hazát.

Az egész magyarság, az ország minden vidékének magyarsága úgy vegye Apponyi felhívását mintha azt hozzá intézték volna. Anniba már vagyunk, hogy minden vidéknek, ahol nemzetiségek vannak, megvan a maga közművelődési egyesülete, mely a magyarosítás és a nemzetiségi kérdés megoldása terén dolgozik.

Nos, ezeket az egyesületeket támogassuk tőlünk telhető anyagi erővel és minden erkölcsi erővel. Ez hozza mozgásba az egész magyar társadalmat a honmentő nagy akcióban. Megye, város, falu és polgár egyaránt vegye ki részét ebből a társadalmi akcióból, mely az állam akcióját segítse. Célit csakis úgy érhetnők.

Tegyünk most, mert néhány esztendő múlva már későn lesz!

HIREK.

— **Pavlovics Lyubomir** dr. nemzetiségi képviselő izgatási ügyében a szegedi kir. ítélő tábla is döntött. Ismeretes, hogy a kir. ügyészség Pavlovicsot nemzetiségi izgatás és két rendbeli könnyű testi sértés miatt vont felelősségre, de a nagyikindai kir. törvényszék vádтанácsa a nemzetiségi izgatás miatti eljárást Pavlovics ellen megszüntette. A kir. ügyészség ez ellen folyamaddással élt, melyet azonban a kir. ítélő tábla elutasított, mert a törvényszék vádтанácsa helyesen állapította meg, hogy a vád alapjául szolgáló tett az izgatás vétségének tényálladékat nem foglalja magában. Így tehát Pavlovics dr. csak két rendbeli könnyű testi sértés vétsége miatt kerül a vádlottak padjára, melyben a nagyikindai kir. járásbírótság fog ítéletet mondani.

— **A színügyi bizottság.** Pénteken este 7/8 órakor a casinóban újból értekezletet tartott, mert Deák Péter minden áron és minél előbb ott akarná hagyni Nagybecskereket, hogy egy hónapot Nagyikindán tölthessen. A bizottság újból tárgya-

lás alá vette az igazgatónak ismételt kérelmét, de a többség most sem látta indokoltnak a kérelem teljesítését. Ez a minőségünk is. Ugy a közönségnek, mint a Deák társulatának, de sokkal inkább az utóbbinak az érdeke egyaránt azt parancsolja, hogy a téli sasionra, ne jöjjen el hozzánk, mert nemcsak hogy lehetetlen lesz existálnia, de tönkre teszi a tavaszi sasion is, mely az eddigi tapasztalat szerint mégis csak a legjobbra bizonyult.

— **Szenzáció estje** volt szerdán az itt működő szerb színtársulatnak. Már napokkal ezelőtt terjedt el városzerte a hír, hogy e napon a Vasgyárosban Claire-t, a czimszerepet, Bogdán Markóné fogja játszani, minek következtében városunk nem szerb ajkú közönségének érdeklődése is nagy mértékben lett felkeltve. A jegyeket már előre elkapták, úgy hogy az előadás estjén, a színi terem zsufolásig megtelt díszes közönséggel, melynek soráiban ott láttuk városunk magyar értelmiségének is számos képviselőit.

Nagy érdeklődéssel vártuk az előadás kezdetét, mert habár Bogdán Márkonét mint jeles műkedvelőt ezelőtt is ismertük, — mégis némi aggodalommal voltunk a tekintetben, hogy ily nehéz, a teljesen kiképzett, kiforrott művészi erőt igénylő szerepben, hozzá még jeles hivatásos színészek környezetében, meg fog-e felelni nehéz feladatának, melyre merészen vállalkozott. Aggodalmunk éppoly alaptalan volt, mint amely óriási ámulatba ejtett mindenkint ezen genialis hölgy, a minden tekintetben a legmagasabb művészet színvonalán álló játékaival. — Ez nem volt dilettantizmus, hanem a legmagasabb művészi tökély, mely becsületére válnék bármely fővárosi művésznőnek is. Honnan vette? mit tett avégből, hogy egy merész ugrással felemelkedett a művészet Parnassusára? nem tudjuk, annyi azonban bizonyos, hogy Bogdán Márkoné úrnő egy kész előkelő művészi tehetség, mely tiszteletet és csudálatot érdemel. Játékát, különösen a 4-ik felvonásban óriási tapsvihart jutalmazta, a színtársulat pedig nyílt jelenetben díszes vörös csokorral hálálta meg a művésznő odaadását, melynek szép beszéd kíséretében Lukits úr, a színtársulatnak előkelő tagja adott kifejezést.

A szép est feledhetetlen lesz azok előtt, akik abban részt vettek, — mi pedig szívből gratuláltunk a kiváló sikerhez.

— **Kinevezések.** A m. kir. igazságügy miniszter dr. Graber László pancsovai törvényszéki aljegyzőt a pancsova törvényszékhez jegyzővé, Weldin Károty pancsovai kir. törvényszéki joggyakornokot a pancsovai, dr. Szöllősy Ernő nagybecskereki kir. törvényszéki joggyakornokot pedig a nagybecskereki törvényszékhez aljegyzőké nevezte ki.

— **Ügyvédi kamara köréből.** A szegedi ügyvédi kamara közhírré teszi hogy a Kamara lajstromába felvétettek: 1.) Dr. Wolf Lipót, — Nkikinda, 2.) Dr. Milich Jakab, — NBeckerek, 3.) Dr. Halász Manó, — Hódmezővásárhely, 4.) Bánffy Gyula, — Battonya, 5.) Dr. Dimitrijevic Milivoj, — Török-Kanizsa, 6.) Zombory Antal, — Szeged székhelylyel.

Töröltettek: 1.) Tassy Ede, — (Hódmezővásárhely), 2.) Farkas József, — (Makó), 3.) Dr. Arany Károly, — (Szeged) önkéntes lenondás, 4.) Dr. Szekula József, — (Szeged), és 5.) Dr. Szilágyi Ferencz, — (Török-Becse) elhalálozás indokából.

Székhelyváltás a kamara területén belül: 1.) Szentiványi Géza ügyvéd székhelyét Torontál-Józseffalváról — Battonyára tette át, 2.) Dr. Hódy Antal ügyvéd pedig székhelyét Szentestől — Török-Kanizsára tette át. Farkas József ügyvédi irodáját Dr. Kiss Pál makói ügyvédnek adta át.

— **Halálos fejbe ütés.** Janityin Milivoj tiszahegyési szerb parasztgazda f. hó 10-én Lungul Pera odavaló lakossal összeperelt, miközben Janityin Lungult a kezében volt bottal fejbe ütötte, úgy hogy a vérnyomban elborította. Lungul oda se nézett

a kapott sebeknek. Nem is ment orvoshoz de még csak be sem kötözte, minek következtében a seb üszkösödésbe ment át, majd a rothadó seb megtámadta az agyvelőt is annyira, hogy tegnap előtt iszonyu kínok között kiszenvedett. A helybeli törvényszéki vizsgáló bíró, a kir. ügyészszel tegnap kiszállt Tiszahegyésre a holt test felbonthatása végett.

— **Ügyvédek a csödtömeggondnokság ellen.** A csödtömeggondnokság ellen, amelyet az ügyvédi praxis legkivánatosabb anyagának tartanak, érdekes alakban foglaltak most állást a borosjenői ügyvédek. Plesch László borosjenői kereskedő ellen csödtöt nyitott az aradi törvényszék és ennek elnöke a csödtömeg gondnokául Fülöp György Géza dr. borosjenői ügyvédet nevezte ki. Az ügyvéd a megbízást visszautasította. Ugyanez a borosjenői ügyvédi kar irásos beadványban jelentette be az aradi törvényszék elnökének, hogy csödtömeggondnoki megbízásokra a jövőben nem reflektál. Mint hírlik, erre az önértetes elhatározásra a múltban egyes csödtügyekben történt mellőztetésük indította a borosjenői ügyvédeket.

— **Lelketlen fiu.** Kiskomlósról jelentik lapunknak, hogy a napokban Piloth Mihály fiatal gazda összeszólközött édes apjával. A fiu féktelen haragjában a gyámoltan öregre baltát fogott s azzal fején, arcan több helyen súlyosan megsebesítette. A dühöngő fiu kezéből alig tudták az öreg embert kimenteni.

— **A szerb színtársulat** 25-én este tartja utolsó és bucsu előadását ezen színi évadban. Ez alkalommal „Az anya áldása” című énekes vigjáték kerül színre. A darabban Adamovits Tinesi kisasszony mint műkedvelő fog közreműködni. Adamovits Tinesi kisasszony kitűnő műkedvelő hírében áll és ezen fellépése iránt bizonyára sokan fognak érdeklődni a nem szerb értelmiség körében is.

— **A nemzetiségi pörök a nagynémet sajtóban.** Berlinből sürgönyözik, hogy a nagynémet lapok tegnapi számukhoz mellékelve egy brosurát küldöttek szét előfizetőiknek ezzel a címmel: Sajtópörök a délmagyarországi német szerkesztők ellen. A brosurá a Korn, Krisch és Crammer ellen indított sajtópöröknek elferdített leírását tartalmazza és felhívja a német sajtót, hogy vegye pártfogásába a Magyarországon elnyomott svábok ügyét.

— **Aranyforrás a Délvidéken.** Krassószörénymegyében a Néra patak mentén a r a n y f o r r á s r a akadtak. Krassószörény megye alispánja a patak megvizsgálására szakértőket küldött ki, akik — mint hírlik — már el is készültek jelentésükkel, mely oda nyilatkozik, hogy a patak iszapjának gazdag aranytartalma a legvérmesebb várakozásokat is felülmúlja. Ha ez a hír igaz, a Krassószörénymegyei Néra patak mente rövidesen Magyarország Kaliforniája lesz, hova már messze vidékekről meg is kezdődött a vándorlás az aranyforrás patak felé.

— **Kövezik a vasuti állomás előtti tért.** Olyan ronda volt eddig a vasuti állomás előtti tér, hogy esős időben, különösen gyalogszerrel, szinte lehetetlen volt a feneketlen sárban az épületet megközelíteni. Téli idején valóságos sártenger vette körül az épület előtti járda sima aszfaltját, s aki kocsival hajtatott ki az állomásra, hogy be ne sározza magát, az bizonyosan az indóháznál nyakig merült el a sártengerben. Kocka kövekkel rakják ki most az egész szabadteret külön gyalogjárdát is csinálnak.

— **A pangermánok sajtópere.** Tegnapelőttre volt kitűzve a Steinacker Ödön és Krisch Alajos ellen kitűzött esküdtészi tárgyalás a Korn lapjában irt cikkekben előforduló izgatás miatt. Erre a tárgyalásra egyik vádlott sem jelent. Steinacker orvosi bizonyítvánnyal bizonyította, hogy beteg, míg Krisch egyáltalán nem adott életjelt magáról. — A törvényszék új tárgyalást rendelt, melyre Steinakert újból megidézeti, Krisch pedig csendőrrökkel vezeteti elő.

Rohon
selőjel
zett. V
szálló
let vég
keded
tán ki
progra
jelölés
dóst k
nöz
zárva,
a kin
meret
rület

Guszt
gábau
Tallia
Rohon
Grób
a fran
tot. T
franci
mest,
zöbb
cia
cseké
piaci

IRO

gond
meké
fekte
meg
akart
gyar
ilyen
ország
tottál
esó é
szint
vagy
zajuk
v e g
mü,
idege
földő
is ot
e na
alapo
reske
kará
féle
kedv
vek
föli
nem
feste
képe
világ
előit
naiv
felér
lyek
Ez a
hát
erde
dag
szel
val
han
szág
lát
Min
mag
Ker
ezt
val
kife

rán
190

— **Programbeszéd a tápéi kerületben.** Rohonczy Gedeon, a tápéi kerület képviselőjelöltje szombaton este Szegedre érkezett. Vasárnap délelőtt 10 órakor a Tiszaszálló disztermében fogadja a tápéi kerület végrehajtóbizottságát, hogy megismerkedjék a kerület vezéréberekével. Ezután kimegy Dorosmára, ahol 11 órakor programbeszédet tart. A kiváló politikus jelölése az egész kerületben óriási lelkesedést keltett. A szabadelvű párt bizalommal néz a választási harc elé, mert ki van zárva, hogy Rohonczy Gedeonnal szemben, a kinek politikai érdemei általánosan ismeretesek, más jelölt nyerhesse el a kerület többségének bizalmát.

— **Francia buza Torontálban.** Solymos Gusztáv becei, eleméri és bajai gazdaságában, Papp Géza eleméri gazdaságában, Tallián Béla török-kanizsai gazdaságában, Rohonczy Gedeon t.-becsei gazdaságában, Grób Béla bocsari gazdaságában ez évben a francia búzával tettek termelési kísérletet. Tallián Béla birtokát kivéve, ahol a francia buza nem mutatott kedvezőbb termést, 3, 2 $\frac{1}{2}$, 2 $\frac{1}{4}$ métermázsánál kedvezőbb terméseredményeket értek el. A francia buza sikértartalma azonban sokkal csekélyebb, mint a magyaré. Egyik malom piaci árát 40 krral kevesebbre is taksálta.

IRODALOM. SAJTO. MŰVÉSZET.

Magyar képeskönyvek. Azok a művelt, gondos szülők, akik már zsenge koru gyermekeik szellemi nevelésére is nagy súlyt fektetnek, még csak pár év előtt is nagyon meg voltak akadva, ha képes könyveket akartak venni kis gyermekeiknek. A magyar könyvpiacnak ugyanis föltötte kevés ilyen eredeti képes könyve volt: a németországi vagy bécsi lithográfusok elárasszatták a magyar könyvkereskedelmet olcsó és silány reprodukciókkal, amelyek részint szöveg nélkül kerültek forgalomba vagy ha egyik másik kiadó iratott is hozzájuk pár forintért magyar szöveget, maga a kép idegen szellemű, idegen eredetű volt, valamint, hogy idegen volt az egész könyv is, mivel külföldön készült s még a magyar szöveget is ott nyomták bele. A gyermek-irodalom e nagy hiányát egyszerre és ugyancsak alaposan pótolta ez idén a „Magyar Kereskedelmi Közlöny” kiadóhivatala, mely karácsonra nem kevesebb, mint 30 különféle nagyságu és alakú képes könyvvel kedveskedik az aprószenteknek. A könyvek mindegyik lapján ott ékeskedik ez a fölirat: „Honi ipar”, s ez nem reklám, hanem örvendetes igazság. Hazai művészek festették egytől-egyik a remek szép, színes képeket, melyek mindegyike egy egy kis világot tár föl a képekért rajongó kicsikék előtt: s végre törül metszett magarság, naiv és mégis ötletes gyerek-kedély csap fölénk a csengő bongó kis versekből, melyek Zsigány Árpád költői vénáját dicsérik. Ez a nevezetes és hazafias vállalkozás tehát mindenestre figyelemre és pártolásra érdemes: nem csak azért, mert nagy pedagógiai fontossága van, mivel magyar szellemben magyar szívekben fogant szóval és művészettel oktatja gyermekeinket, hanem azért is, mert kizárólag Magyarországon készült és a „magyar ipar” diadalát hirdeti a bécsi portékával szemben. Mind a két ok elég fontos arra, hogy a magyar közönség méltányolja a „Magyar Kereskedelmi Közlöny” kiadóhivatalának ezt a dicséretes törekvését, és pártfogásával buzdítsa szép szándékainak további kifejtésére.

Közgazdaság.

Gazdasági egyesületek támogatása. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter az 1903 évi költségvetésben a gazdasági ér-

dekeket szolgáló egyesületek, körök, bizottságok segélyezésére kiállítások, versenyek és egyéb gazdasági érdekű intézmények költségeire és támogatására, jutalomdíjakra és pályázatokra a folyó évre engedélyezett 25.000 korona helyett 90.000 koronát, vagyis 25.000 koronával többet vett föl, mert a mezőgazdaság érdekeit közvetve és közvetlenül előmozdító különböző egyesületek tevékenységét a jövőre lehetőleg még fokozottabb mérvben szándékozik előmozdítani és mert különösen az újabb nagyobb mérvben felkarolt gazdasági érdekeket szolgáló kiállításokat akarja támogatni. De különösen indokoltá teszi ennek a tételnek emelését az az örvendetes körülmény, hogy a gazdasádalomban rejő erők egyesítése iránti törekvés a kisgazdák körében is mind nagyobb lendületet vesz, a falusi gazdakörök létesítése mind nagyobb arányokat ölt. Ennek a gazdasági viszonyaink között annyira szükséges tömörülésnek helyes irányba terelése és megszilárdítása, különösen az alakulás első éveiben az állam támogatását alig nélkülözheti és azért ott, ahol az eredményes munkásság föltételei megvannak, ezeket a kisgazdák és a gazdasági munkások között alakult köröket a földmívelési miniszter hathatósan támogatni szándékozik.

Felölös szerkesztő és lapfőigazgató:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, N.-Kikindán. Telefon. sz. 15-

1338 szám. végh. 1902

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykikindai kir. járás-bíróság V. 1325/1 polg. 1902 számú végzése által Stölzle C és fia üveggyárak részv. társaság budapesti cég végrehajtó javára Frost Agoston n. kikindai lakos keresk. el. en 129 kor. 99 fill. tőke s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1462 kor. 10 fill. becsült különféle üveg, porcellán, kő, majolika áruk, üzleti állványok, lámpák és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Alapítotott 1832 ben.

Mindenütt kapható.

FERNOLENDT

Fénymaz, a világ legjobb fénymáza és Cremje világos cipőkhöz a legszebb fényt adják a cipőnek és tartóssá teszik a bőrt. Sárga vagy barna bőrből készült foltos, használt cipők a „Lyosin” remekfénymaz használata következtében új színüket visszanyerik.
Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse 21.

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, reketség és einyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

KAPHATÓ: Nagy Kikindán: Radulovits N., Erős Aladár, Rogácsy Kálmán, Neumann Ferencz gyógyszerárakban. Csatádon: Bierbaum Gyula gyógyszerárakban. Német Csanádon: Derrula Róbert gyógyszerárakban. Török-Kanizsán: Bagary Géza gyógyszerárakban. Zombolyán: Dr. Botos Kornél, Holz Mátyás gyógyszerárakban.

Mely árverésnek a V 1325/2 sz. p. 1902 kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Nkikindán alperes üzleti helyiségében leendő eszközzésére 1902-ik év november hó 26-ik napjának délutáni 2 órája, határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók olymegjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. év LX. t. cz. 107 § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsíron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi L. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy Kikindán, 1902-ik évi november hó 15 napján.

Stolz Adolf kir. bir. végrehajtó.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökerezésű és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok c. re 90—100 frt. Mindenkik a legkiválóbb bor- és csemegetajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebébi szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak. Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nem hogy ember de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcseszalárthatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás v gett színes ténnyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bementve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezet, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy csaiád, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócssemeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep, Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

AKACIA - SZAPPAN - KÖSZEVÉNY ÉS CSUZ ELLEN - REPARATOR - KÖRÖNY GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvin-ter.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZET és SANATORIUM POZSONY, (Cottage).
 Gyógyfürdő hegyi fekvésben, pormentes és szélmentes. 200 kiterjedésű kórház, jól épült, repényes hegyi utak. Szaporosan individualizált szakszervezet. Legmodernebb konyhával. Külön ellátás, megszállt árad. Egész évben át nyitva. Prorektusát és felvilágosítást küld.

Altalános tudott dolog, hogy a szépség örökös és tartósára a legfinomabb és legbiztosabb a **FÜLDES-FÉLE**
MARGIT KRÉM
 Ár: 2 kor. 10. tőgyi kor., szappan 70 fillér, puder 1.20 kor. Készítő: FÜLDES KELEMEN gyógyszerész ARADÓN. Kapható minden gyógyszerárban.

Lanningene hajfestő szer
 a legkedveltebb és legbiztosabb sötétszínre, barna és fekete. - Ár 6 korona.
OSAN a szájak és fogaknak legelőjebb az
 Cserny-féle keleti a legjobb és legbiztosabb száj- és fog-kezelő szer. Erőse hygien. Számszáppan 60 fillér.
 Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl Ludwigstr. 6

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
 Budapest, IV. Központi Városház.

Paris kiállítás: arany érem!
FERNOLENDT
 Cipőfénymaz, legjobb fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan sötét- feketé fényt ad és a bőrt is tartósá teszi.
 Alapítói: 1832. - Gyártó: Bécs, I. Schulerstrasse 21. - Mindenütt kapható

SCHWANHÄUSSER Irodai cikkek
RENDET TARTANAK - IDŐT TAKARITANAK
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I. Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
 (ORTHOPEDIAI MŰINTÉZET)
 Budapest, VII. Kerepest-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)
 Sérülések, műtétek, műszerek, eszközök, ortopédiai cikkek.
 Gammi és hallóanyag különlegességei.
 Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PFAU COGNAC LEGJOBB

Vérgyógyítás - Hemopatia.
 Feltalálója és egyedül kaphatója:
Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost.
 Budapest, V. Váci-körút 18.
 Ismertető füzet 1 kor. bérmentve.
 Mi helybeliek Budapesten a **NEW-YORK kávéház-** ban (Erzsébet-körút 9-11.) találkozunk.
 Esténként honvédeknek.

28 ÉV ÓTA!
 AZ ELISMERT LEGJOBB **MAGYAR BESZERZÉSI FORRASA**
MAUTHNER ÖDÖN
 és KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE BUDAPEST
 ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. és ROTTENBILLER-UTCA 33.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL-PAVILYON SZÁLLODA
 Szálloda: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI. VÁOZI-KÖRÚT 25.
 100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sücsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.
 HIRDETÉSEKET + REKLAMORAT az újságban, pontosan és legelőjebben közöltek az összes lapokban az **ALTALÁNOS TUDÓSÍTÓ** hirdetői osztálya Budapest, VII. Erzsébet-körút 54. Tájékoztató: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

BAYER-féle
MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen legelőjebb és legbiztosabb szer. - Egy tőkeres ára 60 fillér. 1 kor. bérmentve után bérmentve küldi az egyedül kapható **VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR** Budapest, VI. Andrássy-ut 84.
 Kapható gyógyszerárban és droguerárban.

The Gresham
 Életrövidítő társaság
 Magyarországon működik 1865 óta.
 Igazgatóság a farsalaj saját palotájában Budapest. Ferencz József utca 56b.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
 téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.
 - Kiszáradt bőrt, gyulladt, píralló gőzfürdőt, legmodernebb szappanokkal, szappán és víz-kezeléssel, bő- és kádfürdőkkel, - 200 helyes lakozással, - Praxikus kívánatra ingyen és bérmentve.

SZABADSÁGOKAT ÉRTEKESÍTŐ VALÓBOLT
 BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
 FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN
Dr. Kovács KÉZPASZTA a legjobb és legbiztosabb száj- és fog-kezelő szer. - Ár 4 korona.
Kárpái IBOLYA-ILLAT a legelőjebb és legkedveltebb **PARFUM**. - Ár 4 korona.
 Megjelent "TOILETTE TITKOK" kivonat ingyen és bérmentve.

JENCS-féle **MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID** lovak és szarvasmarháknak
 Az állatok izomerejét fokozza, kitartóvá, erősebbé teszi, mozgatója a lábak mozgását, és intenzívebbé és a. a. pók-sodást. - Ár 2 korona. Postán 2.60 kor. bérmentve után bérmentve küldi.
JENCS VILMOS gyógyszerára BUDAPEST, II. SZÉNA-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdett gyógyszerek megrendelhetők ZOLTAN BÉLA gyógyszerárban Budapest Szabadság-ter és Sétány-utca sarok

A legelőjebb órákat legelőjebb és legbiztosabb órákat **RÉSZLETFIZETÉSRE** szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország a minden oldalról legelőjebb órákat **BRAUSWETTER JÁNOS** kronométer- és órák készítője. Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE „Le Délice” legelőjebb Vergé cigarettapapír, legkedveltebb Vergé szívarkahüvely.
 Egyszer meggyújtva, a cigarettát a nélkül, hogy kiadna, egész végig ég.
 Mindenütt kapható.

Különlegességi gyártmányok **Szivattyúk és Mérlegek** mindenféle minden czélra
 I. Wallfischg. 14. **GARVENS W.**; BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SANTALEGGER

után a ma a ké sértv nasá zi, a tetett miér ság rés n gyar telm s ezs gyöz alko fölöt az e minc vásá dár ne l vesz zeti jána önme közv rögzít teltért az ön szót e lombó ta an ványá kal ny egy e től, h folyás tem: rom t ügyvé főnök radtan család Szánt azt az ese v pártfo